

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

การคัดชั้นแก๊สของถ่านกัมมันต์ในช่วงอุณหภูมิต่ำ^๑
(80-200 K)

ชื่อผู้เขียน

นายประจิน เจริญผล

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนฟิสิกส์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิยม นฤดลนอม

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรจุ ษะสุมนติ

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย ทองเต็ม

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ได้ศึกษาการคัดชั้นแก๊สสารกอน ออกซิเจน ในໂຕຣເຈນ และคาร์บอน ไดออกไซด์ของถ่านกัมมันต์ โดยการผ่านแก๊สเหล่านี้เข้าไปในถ่านกัมมันต์ซึ่งอยู่ในระบบที่มีอุณหภูมิ ต่ำในช่วง 80 - 200 K และทำการตรวจวัดลักษณะการคัดชั้นแก๊สจากหัววัดแบบ TCD (Thermal Conductivity Detector) พบว่า ปริมาตรแก๊สที่ถูกคัดชั้น จะขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ของระบบถ่านกัมมันต์และค่าสมบัติทางกายภาพของแก๊ส โดยที่ในช่วงอุณหภูมิต่ำๆ (80 - 90 K) จะเกิดการคัดชั้นได้มากกว่าในช่วงอุณหภูมิที่สูงขึ้น ในกรณีการคัดชั้นแก๊สคาร์บอน ได้ออกใช้ค่าของถ่านกัมมันต์ ไม่สามารถตรวจวัดลักษณะการตอบสนองของหัววัดได้

ในการคำนวณหาค่าพื้นที่ผิวการคัดชั้นแก๊สสารกอน ออกซิเจน และในໂຕຣເຈນของถ่าน กัมมันต์ ณ อุณหภูมิ 90 K โดยเฉลี่ย ตามทฤษฎีของ BET จะหาค่าได้เป็น $4280 \text{ } \text{ม}^2 \text{ ก}^{-1}$, $2456 \text{ } \text{ม}^2 \text{ ก}^{-1}$ และ $68 \text{ } \text{ม}^2 \text{ ก}^{-1}$ ตามลำดับ และคำนวณหาพื้นที่ผิวการคัดชั้นแก๊สในໂຕຣເຈນ ของถ่านกัมมันต์ ณ อุณหภูมิในໂຕຣເຈນเหลว (77 K) จะมีค่าเป็น $1343 \text{ } \text{ม}^2 \text{ ก}^{-1}$

3

Research Title	Gas Adsorption on Activated Carbon at Low Temperature (80-200K)		
Author	Mr. Prajin Jaroenpon		
M.S.	Teaching Physics		
Examining Committee:			
	Assist. Prof. Dr. Niyom Boonthanon		Chairman
	Assist. Prof. Dr. Banchob Yotsombati		Member
	Assist. Prof. Dr. Somchai Thongtem		Member

Abstract

This research has studied about gas-adsorption on activated carbon by passing sample gases through the activated carbon at low temperature (80 - 200 K) and detect gas-adsorption signals from the TCD (Thermal Conductivity Detector). These sample gases are argon, oxygen, nitrogen and carbon dioxide. Found that the quantity of gas-adsorption depend on temperature of activated carbon and physical property of gas. At low temperature(80 - 90 K), gas will be more adsorbed than high temperature. But in this case of carbon dioxide adsorption with activated carbon, it can't be detected the response signal from the detector.

To calculate the surface of gas-adsorption of argon, oxygen, and nitrogen on activated carbon at 90 K, according to BET theorem, the existence value are $4280 \text{ m}^2 \text{ g}^{-1}$, $2456 \text{ m}^2 \text{ g}^{-1}$ and $68 \text{ m}^2 \text{ g}^{-1}$ respectively. And the surface of gas-adsorption of nitrogen on activated carbon at liquid nitrogen temperature is $1343 \text{ m}^2 \text{ g}^{-1}$.